

УДК: 343.195.2; 347.97

А. О. Фальковський, канд. юрид. наук, доцент, адвокат
Національна академія прокуратури України
Кафедра підтримання державного обвинувачення
вул. Мельникова, 81-б, Київ, 04050

М. О. Майстренко, магістр права,
юрист Товариства з обмеженою відповідальністю «Імпульс»
вул. Миру, 42, м. Кам'янка, Черкаська область, 20801

ЗАПРОВАДЖЕННЯ СУДУ ІНСТИТУТУ ПРИСЯЖНИХ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ ЯК СКЛАДОВА СУДОВОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ

В статті досліджено історичні аспекти та сучасні тенденції розвитку інституту суду присяжних в Україні. Авторами аналізуються висунуті у науковій юридичній літературі аргументи щодо доцільності впровадження суду присяжних в судову систему України і майбутня модель даного інституту в цивільному судочинстві. Наводяться конкретні пропозиції щодо вдосконалення законодавчої бази, яка регулює функціонування суду присяжних в цивільному процесі України.

Ключові слова: суд присяжних, модель суду присяжних в Україні, судова реформа, цивільний процес, окреме провадження, судова система України.

Постановка проблеми. Оновлена редакція Конституції України передбачає, що народ безпосередньо бере участь у здійсненні правосуддя через присяжних (ч. 5 ст. 124 Конституції України). В Основному Законі нашої держави зазначено, що «у визначених законом випадках правосуддя здійснюється за участю присяжних» (ч. 1 ст. 127 Конституції України).

Дев'ятого лютого 2017 року Верховною Радою України прийнято Закон України № 5271 «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України (щодо розгляду справ за участю присяжних)», відповідно до якого в Україні було запропоновано створення суду присяжних у цивільному процесі.

Інститут суду присяжних в цивільному судочинстві є новелою в судовій системі нашої держави, адже раніше цей інститут діяв лише в кримінальному судочинстві України, починаючи з 2012 року, коли набув чинності новий Кримінальний процесуальний кодекс України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наразі дана тема є беззаперечно актуальною, зважаючи на те, що раніше Цивільний процесуальний кодекс України (надалі – ЦПК України) не містив такого поняття, як «присяжний». Натомість, раніше в ЦПК України використовувалось поняття «народний засідатель». Зважаючи на те, що зміни до законодавства внесені нещодавно, слід відзначити, що наукових публікацій на дану тему висвітлено ще не було. Однак питання участі народних засідателів у цивільному процесі досліджувалося такими науковцями, як С. Іваницький, Т. Лисакова, О. Сидорчук, Т. Угненко, Н. Яценко та ін. Також важливим для розкриття проблематики статті є дослідження закордонних вчених, що стосувались аналізу ефективності інституту присяжних в цивільному судочинстві.

Отже, актуальність і своєчасність запропонованої проблематики ґрунтується на необхідності прогнозування позитивних та негативних наслідків внесення змін до законодавства, що регламентують процедуру здійснення цивільного судочинства в Україні шляхом запровадження суду присяжних у розгляді окремих категорій справ.

Метою статті є визначення позитивних та негативних аспектів запровадження інституту присяжних у цивільному судочинстві та надання пропозицій щодо його вдосконалення.

Виклад основного матеріалу. Інститут присяжних є доволі новим для сучасного українського законодавства. Кримінальним процесуальним кодексом України від

13.04.2012 року було започатковано даний інститут, основним завданням якого є здійснення кримінального провадження в суді першої інстанції щодо злочинів, за вчинення яких передбачено довічне позбавлення волі, в разі подання відповідного клопотання обвинуваченим (обвинуваченими).

Провівши аналіз історії становлення української судової системи, можна дійти висновку, що здійснення судочинства за участю представників з народу не є новелою для України.

До 1648 року важко говорити про судову систему України, по-перше, через те, що в цей період Українська держава тільки проміжки часу була незалежною, по-друге, через невелику кількість джерел, які дійшли до нашого часу. Можна лише припустити, що українська судова система повністю копіювала судову систему тих держав, в складі яких вона перебувала: Литовської і Польської держав, Російської імперії. З початком національно – визвольної боротьби українського народу 1648-1657 років, завдяки зусиллям Б. Хмельницького, була створена складна ієрархічна судова система. Прообразом суду присяжних можна вважати сільський суд, що у козацьких селах складався з отамана та 2-3 чоловік з громади, у компетенцію якого входив розгляд нескладних справ [1, с. 86].

На необхідність колегіального розгляду справ, тобто за участю, окрім суддів, також представників генеральної старшини та рядового козацтва (до числа останніх входили «чесні і розумні особи», що мали добру репутацію і не обіймали державних посад») вказано і в універсалі П. Полуботка від 19 серпня 1722 р. [2, с. 91-92].

Остаточо ж суд присяжних на теренах України був створений за наслідками судової реформи 1864 року.

В період незалежності України Інститут присяжних в цивільному судочинстві запроваджений Верховною Радою України шляхом прийняття Закону України від 09.02.2017 року № 5271 «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України (щодо розгляду справ за участю присяжних)». Даним Законом були внесені відповідні зміни, згідно до яких інститут народних засідателів було замінено на інститут присяжних. Слід відмітити, що дані законодавчі зміни стали наслідком внесених змін до Конституції України та прийняття в новій редакції Закону України № 1402-VIII від 02.06.2016 року «Про судоустрій і статус суддів», відповідно до чого інститут народних засідателів був ліквідований.

В новій редакції частини п'ятої статті 124 Конституції України зазначено, що народ безпосередньо бере участь у здійсненні правосуддя через присяжних. Також в частині четвертій статті 129 Конституції України зазначено, що судочинство провадиться суддею одноособово, колегією суддів чи судом присяжних [3].

Більш детально став регулювати питання повноважень та вимог до присяжних Закон України від 02.06.2016 року № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів» (надалі – ЗУ «Про судоустрій і статус суддів»). Вимоги до присяжного встановлені ст. 65 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»: присяжним може бути громадянин України, який досяг тридцятирічного віку і постійно проживає на території, на яку поширюється юрисдикція відповідного окружного суду, якщо інше не визначено законом. Не включаються до списків присяжних громадяни: 1) визнані судом обмежено дієздатними або недієздатними; 2) які мають хронічні психічні чи інші захворювання, що перешкоджають виконанню обов'язків присяжного; 3) які мають не зняту чи не погашену судимість; 4) народні депутати України, члени Кабінету Міністрів України, судді, прокурори, працівники правоохоронних органів (органів правопорядку), військовослужбовці, працівники апаратів судів, інші державні службовці, посадові особи органів місцевого самоврядування, адвокати, нотаріуси, члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Вищої ради правосуддя; 5) особи, на яких протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення; 6) громадяни, які досягли шістдесяти п'яти років; 7) особи, які не володіють державною мовою.

Особа, що включена до списку присяжних, зобов'язана повідомити суд про обставини, що унеможливають її участь у здійсненні правосуддя, у разі їх наявності [4].

Згідно ст. 64 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів», для затвердження списку присяжних територіальне управління Державної судової адміністрації України звертається з поданням

до відповідних місцевих рад, що формують і затверджують у кількості, зазначеній у поданні, список громадян, які постійно проживають на територіях, на які поширюється юрисдикція відповідного окружного суду, відповідають вимогам статті 65 цього Закону і дали згоду бути присяжними. Список присяжних затверджується на три роки і переглядається в разі необхідності для заміни осіб, які вибули зі списку за поданням територіального управління Державної судової адміністрації України. Після затвердження список присяжних передається до відповідного окружного суду, в тому числі в електронній формі. Інформацію, що міститься у зазначеному списку, не може бути використано для цілей, що не пов'язані із добром присяжних [4].

Відповідно до ст. 66 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів», за наявності обставин, зазначених у частині другій статті 65 цього Закону, голова суду повинен увільнити особу, яку було включено до списку присяжних, від виконання обов'язків присяжного.

Голова суду також увільняє від виконання обов'язків присяжного 1) особу, яка перебуває у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, у відпустці по догляду за дитиною, а також особу, яка має дітей дошкільного чи молодшого шкільного віку або утримує дітей-інвалідів, або членів сім'ї похилого віку; 2) керівника або заступника керівника органу місцевого самоврядування; 3) особу, яка через свої релігійні переконання вважає для себе неможливою участь у здійсненні правосуддя; 4) іншу особу, якщо голова суду визнає важкими причини, на які вона посилається [4].

Особу, зазначену в частині другій цієї статті, увільняють від виконання обов'язків присяжного за її заявою, поданою до початку виконання цих обов'язків. Увільнення від виконання обов'язків присяжного внаслідок відводу (самовідводу) у конкретній справі здійснюється в порядку, встановленому процесуальним законом або за поданням головуєчого судді.

Як науковці, так і практики висловлюють зауваження, що стосуються перспектив широкого впровадження у вітчизняну систему судочинства суду присяжних. Проте існує достатньо аргументів щодо необхідності запровадження суду присяжних в Україні.

Стосовно позитивних аспектів введення інституту присяжних можна віднести те, що участь народу у здійсненні судочинства підвищує довіру суспільства до судової системи України. На користь даного аргументу вказують також статистичні дані. Відповідно до дослідження, проведеного компанією GfK Ukraine на замовлення проекту USAID «Справедливе правосуддя», рівень довіри до судової влади становить 10% [5]. При цьому, відповідно до того ж дослідження, за останні три роки 91% респондентів жодного разу не доводилося бути учасником судового розгляду (позивачем, відповідачем, свідком, потерпілим, тощо). Отже, введення суду присяжних може підвищити рівень довіри до правосуддя, оскільки участь народу у відправленні правосуддя можна вважати критерієм оцінки легітимності судової системи.

Іншим аргументом впровадження інституту присяжних є те, що присяжні на відміну від професійних суддів є вільні від будь-якого адміністративного, політичного, економічного тиску і здійснюють правосуддя, керуючись лише нормами законодавства і своїми власними переконаннями. Тобто присяжні є незалежними від будь-якого стороннього впливу. Український вчений О. Ф. Кістяківський, обговорюючи необхідність активної участі суспільства в утвердженні принципу незалежності і незмінності суддів, вказував: «лише в тій державі дані принципи не позбавлені сенсу, де суспільство розвинуто настільки, що воно в змозі пильно слідкувати і робити критичний аналіз суддівської діяльності, обговорювати вироки суддів і вносити сувору та справедливу критику їх помилкам і зловживанням». Присяжні, на думку О. Ф. Кістяківського, більш здатні, ніж судді, вникнути у фактичну сторону справи, оскільки суддя більше звертає увагу на деталі справи, коли він повинен викласти їх присяжним, ніж коли він робить це для самого себе [6, с. 14].

В. Шишкін вважає, що демократичне суспільство не може відбутися без демократичного судочинства, а таке можливо лише за наявності інституту суду присяжних саме у формі *juri*, де народ самостійно ухвалює рішення, базуючи це рішення на принципі верховенства права [7, с. 139-140].

Є також і противники впровадження суду присяжних в судову систему України, які наводять також і свої переконливі аргументи.

Поширеним твердженням є дорожнеча, складність та низька ефективність суду присяжних. На користь цього аргументу наводиться досвід Великої Британії, яка вважається батьківщиною цього інституту, де зараз відбувається переоцінка доцільності використання суду присяжних. Якщо у XIX ст. судом присяжних розглядалася більшість кримінальних і цивільних справ, нині ця частка складає лише 1 % від їх загальної кількості. Ця тенденція пов'язана насамперед з економічною доцільністю: вважається, що витрати, які несе британська юстиція, використовуючи суд присяжних, не покривається вигодами і користю, які він приносить. Вказується, зокрема, на те, що участь присяжних засідателів в судовому процесі робить його необґрунтовано громіздким, складним, тривалим і коштовним; самі присяжні засідателі часто виконують свої обов'язки недобросовісно і є упередженими стосовно певних категорій справ [8, с. 141-142]. Крім іншого, слід відзначити такі аргументи проти інституту присяжних як: 1) схильність присяжних приймати рішення, керуючись емоціями, а не нормами законодавства; 2) фахова некомпетентність, адже особа без юридичної освіти та практичного досвіду в сфері права не завжди може розібратися в усіх тонкощах окремої справи; 3) можливість впливу на присяжного з боку ЗМІ, судді, інших учасників процесу поза залом судового засідання чи нарадчої кімнати.

На основі вищевикладеного та останніх законодавчих змін можна зробити певні висновки щодо перспектив широкого впровадження інституту присяжних в Україні. На нашу думку, впровадження цього інституту присяжних в Україні є доцільним та необхідним, зважаючи на наступне.

З точки зору суспільної думки і нинішніх реалій в українському судочинстві впровадження інституту присяжних є потужним чинником по відновленню довіри до суду. На противагу цьому твердженню можна навести аргументи щодо мінусів інституту присяжних, наведених вище.

В даному випадку необхідно лише чітко визначитись із моделлю суду присяжних, що повинна працювати в судовій системі України. Так, першочерговим є визначення кола тих справ, які має розглядати суд присяжних.

Відповідно до чинної редакції ч. 4 ст. 234 ЦПК України [9], за участю присяжних проводиться розгляд наступних категорій справ: 1) обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи; 2) визнання фізичної особи безвісно відсутньою чи оголошення її померлою; 3) усунування; 4) надання особі психіатричної допомоги в примусовому порядку; 5) примусово госпіталізацію до протитуберкульозного закладу.

Як зазначає вітчизняний науковець С. Я. Фурса, при вирішенні питання щодо запровадження суду присяжних слід виробити відповідні критерії добору справ. До них, на думку вченого, слід віднести, по-перше, суму позову, з якої сплачуватиметься судовий збір, що визначатиметься з урахуванням участі у справі суду присяжних, наприклад, у справах, в яких вартість позову сягає більше 1 000 000 грн. Іншим критерієм участі у справах суду присяжних має бути складність та важливість справи [10, с. 15].

Слід також звернути увагу на положення ЗУ «Про судоустрій і статус суддів», а саме на ч. 2 ст. 64, а саме: «Список присяжних для розгляду господарських справ затверджується в порядку, встановленому законом, з числа осіб, які відповідають вимогам статті 65 цього Закону і дали згоду бути присяжними». Тобто положеннями цієї статті законодавець розширив нормативне регулювання категорії справ, які буде розглядати суд присяжних. Проте слід зазначити, що Господарський процесуальний кодекс України поки що не містить положень, які стосуються суду присяжних в господарському процесі.

Впровадження суду присяжних в господарський процес, як і інше розширення категорій справ, в яких будуть брати участь присяжні, є на сьогоднішньому етапі судової реформи передчасними та такими, що не відповідають реаліям суспільного життя. Зважаючи в цілому на низький рівень юридичної освіти присяжних, розгляд як господарських справ, так і інших цивільних справ позовного провадження лише зашкодить судовій системі та сприятиме прийняттю незаконних рішень.

Є вельми доцільним впровадження інституту запасних присяжних, який на разі відсутній в цивільному законодавстві, шляхом внесення відповідних змін до ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» та ЦПК України положень про те, що під час судового засідання запасні присяжні, попередньо призначені одночасно з основними присяжними, перебуватимуть на відведених їм місцях і до ухвалення судового рішення повинні бути включені до складу суду у разі неможливості кого-небудь із основних присяжних продовжувати брати участь у судовому розгляді.

Також необхідно звернути увагу на те, що в окремому провадженні під час розгляду певних категорій справ, визначених в ч. 4 ст. 234 ЦПК України, в суді першої інстанції вони розглядаються судом в складі одного судді і двох присяжних. В разі ж апеляційного оскарження рішень суду першої інстанції, відповідно до ч.3 ст. 18 ЦПК України, дані скарги розглядаються колегією у складі трьох суддів, головуєчий з числа яких визначається в установленому судом порядку [9]. Таким чином, той суспільний ефект, який повинен дати суд присяжних, повністю нівелюється в разі апеляційного оскарження рішення суду першої інстанції.

Ще одним недоліком чинного законодавства, яке регулює інститут суду присяжних, є нечіткість процесуального порядку. Так, в ст. 23 ЦПК України вказано, що за наявності підстав, зазначених у статтях 20, 21 і 22 цього Кодексу, суддя, секретар судового засідання, експерт, спеціаліст, перекладач зобов'язані заявити самовідвід. На підставах, зазначених у статтях 20, 21 і 22 цього Кодексу, судді, секретарю судового засідання, експерту, спеціалісту, перекладачу може бути заявлено відвід особами, які беруть участь у справі. Відвід (самовідвід) повинен бути вмотивованим і заявленим до початку з'ясування обставин у справі та перевірки їх доказами. Заявляти відвід (самовідвід) після цього дозволяється лише у випадках, коли про підставу відводу (самовідводу) стало відомо після початку з'ясування обставин у справі та перевірки їх доказами. В ч. 4 ст. 66 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» вказано, що увільнення від виконання обов'язків присяжного внаслідок відводу (самовідводу) у конкретній справі здійснюється в порядку, встановленому процесуальним законом або за поданням головуєчого судді [4].

В ЦПК України визначено, що відвід судді може бути заявлено особами, які беруть участь у справі: в ч. 4 ст. 66 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» наводиться ще один суб'єкт, який може заявляти відвід судді – головуєчий суддя. Таким чином, можна констатувати, що норми даного закону суперечать нормам ЦПК України. Вважаємо, що дана колізія повинна бути усунена шляхом виключення цього положення із ЗУ «Про судоустрій і статус суддів», адже вона суперечить конституційним засадам незалежності і недоторканості судді.

Висновки. На основі вищевикладеного можна дійти висновку, що запроваджена модель суду за участю присяжних фактично не відрізняється від попередньої, за участю народних засідателів, проте має свої особливості. Повністю підтримуючи запроваджені зміни і саму ідею суду присяжних, вважаємо, що норми законодавства, які регулюють дане, є недосконалими.

По-перше, вважаємо, що на даному етапі проведення судової реформи недоцільно розширювати коло справ, які розглядаються за участю суду присяжних. Зокрема, вважаємо за необхідне виключити ч. 2 ст. 64 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів», адже, заважаючи на специфіку і складність справ, які розглядаються в господарському судочинстві, зважаючи в цілому на низький рівень юридичної освіти присяжних, розгляд даних справ судом присяжних є передчасним та сприятиме прийняттю незаконних рішень.

По-друге, необхідно закріпити в законодавстві норми, які б передбачали впровадження інституту запасних присяжних, який наразі відсутній в цивільному процесуальному законодавстві. Є необхідним закріпити в главі 3 розділу III ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» та в ЦПК України положення про те, що разом із основними присяжними в процесі призначаються також і запасні присяжні, які перебуватимуть на відведених їм місцях і до ухвалення судового рішення повинні бути включені до складу суду у разі неможливості кого-небудь із основних присяжних продовжувати брати участь у судовому розгляді.

По-третє, внести зміни до ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» та в ЦПК України щодо запровадження суду присяжних в суді апеляційної інстанції стосовно розгляду категорій

справ, визначених в ч. 4 ст. 234 ЦПК України. Адже на даний час той суспільний ефект, який повинен давати суд присяжних, повністю нівелюється в разі апеляційного оскарження рішення суду першої інстанції.

По-четверте, вважаємо, що з метою уникнення колізій між нормами ч. 4 ст. 66 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» та ст. 23 ЦПК України щодо складу осіб, які мають право заявляти відвід присяжному, ч. 4 ст. 66 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» необхідно викласти в наступній редакції: «Увільнення від виконання обов'язків присяжного внаслідок відводу (самовідводу) у конкретній справі здійснюється в порядку, встановленому процесуальним законом».

Отже, виникає багато запитань щодо переваг введення інституту присяжних в Україні, однак можна з впевненістю сказати, що відповіді на них будуть дані лише шляхом практичного застосування нових норм чинного законодавства.

Список літератури

1. Миллер Д. П. Суды земские, городские и подкоморские в XVIII в. / Д. П. Миллер // Антологія української юридичної думки : в 6 т. / редкол. : Ю. С. Шемшученко (голова) та ін. – Т. 3 : Історія держави і права України: козацько-гетьманська доба / упоряд. : І. Б. Ксенко, Т. І. Бондарук, О. О. Самійленко; відп. ред. І. Б. Ксенко. – К. : Вид. Дім «Юридична книга», 2003. – 188 с.
2. Універсали Павла Полуботка (1722-1723) / упор. В. Ринсевич. – К. : Ін-т української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, 2008. – 244 с.
3. Конституція України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141
4. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 31. – Ст. 160.
5. Всеукраїнське опитування громадян: ставлення до демократичних змін у політичній та суспільній сферах, судової реформи та процесу очищення влади в Україні/ проект USAID «Справедливе правосуддя». 2016 рік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fair.org.ua/content/library_doc/fair_gfk_ukr.pdf
6. Тернавська В. Соціально-правова природа інституту присяжних у наукових поглядах професора О. Ф. Кістяківського / В. Тернавська // Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. – 2008. – № 79. – С. 13-15.
7. Шишкін В. Формування суду присяжних (досвід Іспанії) / В. Шишкін // Право України. – 2002. – № 2. – С. 139-142.
8. Михайлов А. М. Судебная власть в правовой системе Англии: монография / А. М. Михайлов. – М.: Юрлитинформ, 2009. – 344 с.
9. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40-41, 42. – Ст. 419.
10. Фурса С. Я. Цивільний процес України: Проблеми і перспективи: Науково-навчальний посібник / С. Я. Фурса, С. В. Щербак, О. І. Євтушенко. – К.: Видавець Фурса С. Я. : КНТ, 2006. – 448 с.

Стаття надійшла 25.04.2017 р.

А. А. Фальковский, канд. юрид. наук, доцент, адвокат
 Национальная академия прокуратуры Украины
 Кафедра поддержки государственного обвинения
 ул. Мельникова, 81-б, Киев, 04050

М. А. Майстренко, магістр права,
 юрист Общества с ограниченной ответственностью «Импульс»
 ул. Мира, 42, Черкасская область, Каменка, 20801

ВВЕДЕНИЕ ИНСТИТУТА ПРИСЯЖНЫХ В ГРАЖДАНСКОМ СУДОПРОИЗВОДСТВЕ КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ СУДЕБНОЙ РЕФОРМЫ В УКРАИНЕ

Резюме

В статье исследованы исторические аспекты и современные тенденции развития института суда присяжных в Украине. Авторами анализируются выдвинутые в научной юридической литературе аргументы относительно целесообразности внедрения суда присяжных в судебной системе Украины и будущая модель данного института в гражданском процессе. Приводятся конкретные предложения по совершенствованию законодательной базы, которая регулирует функционирование суда присяжных в Украине.

Ключевые слова: суд присяжных, модель суда присяжных в Украине, судебная реформа, гражданский процесс, отдельное производство, судебная система Украины.

A. O. Falkovskyi, Ph.D in Juridical Science, Associate Professor, Attorney
National Academy of Public Prosecutor's office of Ukraine
the Department of Support of Prosecution on Behalf of the State
Melnikova Street, 81-B, Kyiv, 04050

M. O. Maistrenko, Master of Laws,
Jurist in Ltd Impulse
Myru Street, 42, Cherkassy region, Kamenka, 20801

INTRODUCTION OF TRIAL JURY INSTITUTION IN CIVIL PROCEEDINGS AS A COMPONENT OF JUDICIAL REFORM IN UKRAINE

Summary

The paper studied the historical aspects and modern trends of the development of the trial jury institution in Ukraine. The authors analyze the arguments put forward in the judicial literature related to the practicability of the trial jury introduction into the judicial system of Ukraine and future model of this institution in civil proceeding. Certain proposals are given with regard to the improvement of legislative framework, which regulates the trial jury functioning in civil process in Ukraine.

Key words: trial jury, trial jury model in Ukraine, judicial reform, civil process, separate procedure, judicial system of Ukraine.